

Waarom maatschappelijk verantwoord beleggen?

Moet Triodos Bank als duurzame financiële instelling de fondsen die haar filiaal Triodos Investment Management (TIM) beheert, laten beleggen in

internationale beursgenoteerde bedrijven? Voor sommigen kan het een toegeving lijken die niet strookt met onze doelstelling van duurzame ontwikkeling. Wij zijn er echter vast van overtuigd dat duurzaam beleggen onze principes ondersteunt en onze inspanningen voor een duurzame samenleving versterkt. Tegelijk bieden we onze klanten zo een ruimer gamma financiële producten en diensten.

Drie fundamentele principes vormen de basis van onze duurzame beleggingsbenadering: een langetermijnstrategie, volledige transparantie en een actieve dialoog met de bedrijven waarin we beleggen. De impact die Triodos Bank kan hebben op de strategie van beursgenoteerde bedrijven is groter dan ons financiële gewicht. Grote bedrijven raadplegen ons over de thema's waarvan ze weten dat die belangrijk zijn voor ons. Zo heeft de chemiegroep DSM ons gecontacteerd in verband met het loonbeleid voor zijn directiecomité. Dat is een direct gevolg van de actieve, constructieve dialoog tussen het team van duurzaamheidsspecialisten van Triodos Sustainability Research (een afdeling binnen TIM) en de bedrijven die deel uitmaken van ons 'beleggingsuniversum'. U leest er meer over op pagina 2 en 3 van deze nieuwsbrief.

Veel leesplezier!

Pieter Vanderick
Head of Private Banking
T 02 548 28 34
pieter.vanderick@triodos.be

Duurzaam bankieren: een uitweg uit de crisis?

De crisis die we sinds 2008 doormaken is meer dan een louter financiële crisis. Het is ook een economische, sociale, politieke en ecologische crisis. De gevolgen ervan zijn elke dag opnieuw merkbaar voor heel grote groepen mensen in onze samenleving. Heel wat evenwichten worden in gevaar gebracht. Zo wijzen tal van statistieken en recente studies op een toenemende ongelijkheid van de verdeling van de rijkdom, het almaar excessievere gebruik van natuurlijke rijkdommen of het groeiende onevenwicht tussen Noord en Zuid.

Sinds enkele maanden staat de financiële sector weer volop in de aandacht, helaas opnieuw in de negatieve zin. En dat terwijl de gevaarlijke methodes van bepaalde financiële spelers en beleggers, die vooral streefden naar snelle en grote winsten op korte termijn, al in 2008 werden aangewezen als een van de oorzaken van de crisis. De deregulering van de sector sinds de jaren '80 heeft geleid tot een gevaarlijke vorm van virtueel bankieren, die op zichzelf gericht is, die geen voordeel oplevert voor de meerderheid van de mensen en die ook helemaal niet bijdraagt tot een duurzame toekomst voor de mens en de planeet.

Al meer dan 30 jaar hanteert Triodos Bank met succes een heel ander financieel model. Het spaargeld van klanten

gebruiken we uitsluitend om projecten te financieren met een meerwaarde voor de samenleving, met respect voor mens en milieu. De bank financiert enkel de reële en lokale economie, en enkel die activiteiten die bijdragen tot een betere levenskwaliteit. Dat doen we in alle transparantie, door de klanten te informeren over de projecten die met hun spaargeld worden gefinancierd. Dankzij die transparantie kunnen Triodos-klanten een bewuste en verantwoorde keuze maken voor hun geld en waarvoor het wordt gebruikt.

Voor klanten die willen beleggen op de financiële markten, stelt Triodos Bank ook financiële producten en diensten voor die uitsluitend beleggen in bedrijven die oog hebben voor hun verantwoordelijkheid op sociaal en ecologisch vlak, en in bepaalde landen. Dankzij het aanbod duurzaam vermogensbeheer kunnen klanten op een transparante manier en op lange termijn beleggen en tegelijk trouw blijven aan hun waarden. De portefeuille van iedere klant bevat obligaties en aandelen van ondernemingen met duurzame activiteiten of bedrijven die aan strikte duurzaamheidscriteria voldoen. De keuzes van de beheerders zijn gericht op de lange termijn. Speculatieve producten of producten die schadelijk zijn voor het algemeen welzijn laten ze bewust links liggen.

Beleggen met maatschappelijke imp

Hoe Triodos Bank de strategie van beursgenoteerde bedrijven beïnvlo

Triodos Investment Management (TIM), filiaal van Triodos Bank, onderhoudt een actieve dialoog met de beursgenoteerde bedrijven die zijn opgenomen in de duurzame beleggingsfondsen en de portefeuilles van duurzaam vermogensbeheer. Het doel: hen aanmoedigen om een duurzamer beleid te voeren.

Het 'beleggingsuniversum' van Triodos Investment Management (TIM) is de verzameling van alle bedrijven die in aanmerking komen voor de beleggingsfondsen en de portefeuilles van privatebankingklanten van Triodos Bank. Enkel bedrijven die voldoen aan strikte duurzaamheidscriteria worden opgenomen in dat universum. Triodos Sustainability Research (TSR), het analistenteam van TIM, selecteert de bedrijven. Een aanzienlijk deel van hun werk bestaat uit een permanente dialoog met de geanalyseerde bedrijven, over milieuthema's, sociale thema's, en goed bestuur. Tijdens de eerste helft van 2011 contacteerde TSR 433 bedrijven. 75% van hen gaven antwoord op de gestelde vragen. De thema's die het meest aan bod kwamen, waren wapens, sociale rechten, dierproeven en genetische modificatie.

"We onderzoeken de antwoorden met een heel kritische blik, want er bestaat nog veel 'greenwashing'. Toch zien we dat de dialoog met bedrijven over hun strategieën voor duurzaamheid jaar na jaar meer impact heeft", zegt Ton Rennen, Senior Sustainability Analyst van TSR. Op die manier dragen onze klanten bij aan een beweging die beursgenoteerde bedrijven duurzamer en sterker sociaal betrokken maakt.

In de kritische maar constructieve dialoog tussen de analisten van TSR en bedrijven staat een langetermijnvisie voorop. Een overzicht van de belangrijke krachtlijnen:

1. Dialoog tijdens de analysefase

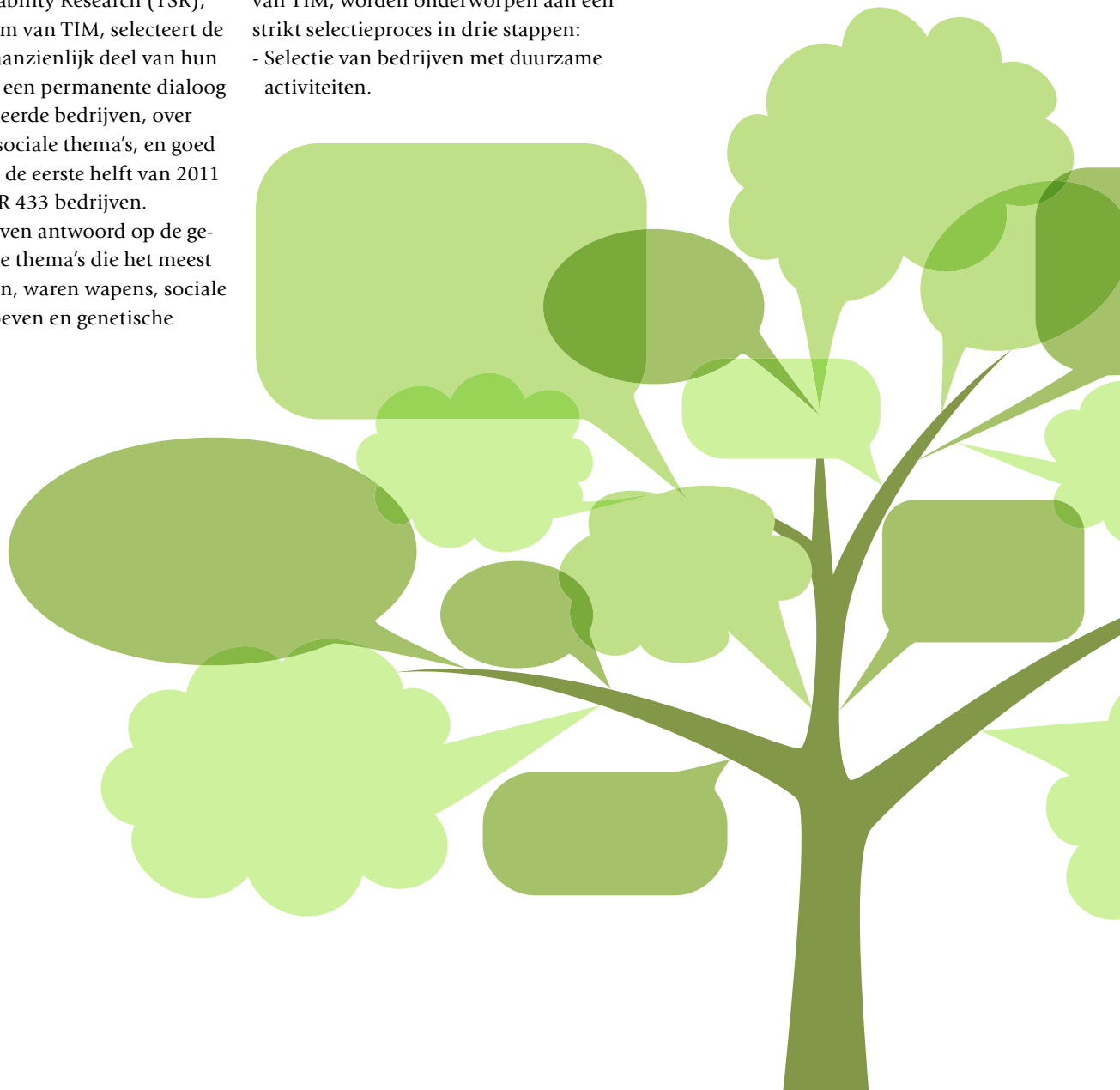
Bedrijven die mogelijk in aanmerking komen voor het beleggingsuniversum van TIM, worden onderworpen aan een strikt selectieproces in drie stappen:

- Selectie van bedrijven met duurzame activiteiten.

- Identificatie van de 'best-in-class' in niet specifiek duurzame sectoren: bedrijven die in hun sector het beste presteren op het vlak van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

- Minimumeisen: bedrijven die niet voldoen aan minimale eisen voor producten, diensten en productiemethodes, worden ten slotte uitgesloten. Daarnaast passen we in bepaalde gevoelige sectoren het voorzorgprincipe toe.

Een dialoog voeren is essentieel om de duurzaamheid van bedrijven te analyseren. Het is niet alleen een kans om hen te sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling. Het zet hen er ook toe aan om hun standpunten verder uit te diepen, bepaalde ambiguïteiten weg te werken of eventuele schemerzones uit te klaren.

2. Communicatie van de resultaten

Alle onderzochte bedrijven worden geïnformeerd over de conclusies van de analyse. De geselecteerde bedrijven krijgen een brief die preciseert op welke punten ze hun duurzaamheid nog kunnen versterken. Voor uitgesloten ondernemingen wordt de uitsluiting gemotiveerd.

3. Opvolging van het beleggingsuniversum

De dialoog wordt verdergezet tijdens de driejaarlijkse screening van de geselecteerde bedrijven, sector per sector, of wanneer minimale eisen mogelijk niet meer worden nageleefd en het moeilijk wordt een bedrijf in het beleggingsuniversum te houden. Dat kan er uiteindelijk toe leiden dat een bedrijf uit het beleggingsuniversum wordt verwijderd.

4. Deelname aan een maatschappelijk debat

De experts van TSR willen ook het debat aangaan, niet alleen met bedrijven, maar ook met ngo's en regeringen, over onderwerpen die zij belangrijk vinden, zoals dierproeven, genetische modificatie of nucleaire energie. Het komt ook voor dat een onderneming zelf (of een andere betrokken partij) een dergelijk debat op gang brengt.

5. Uitoefening van onze rechten als aandeelhouder

TIM, dochteronderneming van Triodos Bank, oefent haar rechten als aandeelhouder uit, door te stemmen tijdens de algemene vergaderingen van de bedrij-

ven waarvan de aandelen zijn opgenomen in de fondsen die ze beheert.

De bank maakt haar standpunten bekend vóór de algemene vergadering en zet ook nadien de dialoog met de top van de onderneming voort.

Wilt u er meer over weten? U kunt het laatste 'Company Engagement Report' (januari tot juni 2011) en de 'Proxy voting guidelines' ('Richtlijnen omtrent stemming bij volmacht') downloaden op www.triodos.com.

Voorbeelden van vooruitgang in 2010

In 2010 kregen 496 bedrijven van Triodos Investment Management (TIM) informatie over de resultaten van hun beoordeling.

- Op vraag van TIM en andere investeerders heeft de Duitse onderneming **Solar Millennium**, die installaties voor zonne-energie ontwikkelt, beslist om een charter rond sociale verantwoordelijkheid op te stellen en te publiceren. Het document dat wordt voorbereid, behandelt onder meer corruptiepreventie en de bescherming van de mensenrechten in de volledige bevoorradingsketen. Ook andere sociale aspecten en milieukwesties in verband met de bedrijfsactiviteiten komen erin aan bod.
- TIM interpelleerde **Sharp** over de herkomst van de coltan in zijn producten. Sharp heeft er zich toe verbonden om bij zijn leveranciers te informeren naar de herkomst van de geleverde coltan om zo bevestiging te krijgen dat die niet afkomstig is uit de Democratische Republiek Congo. Daar worden met de opbrengsten uit de coltanwinning rebellenbewegingen gefinancierd, met burgerslachtoffers tot gevolg.
- Pakjesbedrijf **TNT** organiseerde met meerdere belanghebbenden een bijeenkomst met als thema de duurzaamheid van zijn activiteiten. Naar aanleiding hiervan lichtte TIM de belangrijke rol van de onderaannemers toe. Die zijn verantwoordelijk voor 60% van de koolstofuitstoot van TNT. TIM beklemtoonde het belang van de invoering van een selectie- en auditprogramma voor onderaannemers. Dat moet de ecologische voetafdruk van TNT verkleinen.
- Na een tussenkomst van TIM tijdens de algemene vergadering van 2009 nodigde chemiereus **DSM** hen begin 2010 uit om zijn nieuwe remuneratiebeleid voor te stellen. Dat is deels gebaseerd op doelstellingen op het vlak van duurzaamheid. In samenwerking met Eumedion en het Nederlandse fonds ABP heeft TIM verschillende verbeteringen voorgesteld. Het definitieve nieuwe remuneratiebeleid houdt in grote mate rekening met die voorstellen en werd bijna unaniem goedgekeurd tijdens de algemene vergadering van 2010.
- Tijdens de algemene vergadering van **Google** in 2010 heeft TIM zich onthouden bij de stemming van een resolutie om rekening te houden met mensenrechten voor activiteiten in China. Hoewel de directie de intentie herhaalde om haar activiteiten in China op een andere manier te gaan voeren, was TIM van mening dat de resolutie niet ver genoeg ging, omdat ze op geen enkele manier verwijst naar een internationale tekst over de bescherming van de mensenrechten.

Bedrijven in duurzame beleggingsportefeuilles: nieuwkomers en afvallers

AFVALLER : JOHNSON & JOHNSON

De Amerikaanse multinational Johnson & Johnson (J&J) is wereldwijd een van de belangrijkste fabrikanten van farmaceutische en medische producten, en in mindere mate ook van cosmetica en producten voor lichaamsverzorging.

Johnson & Johnson bekleedt de eerste plaats bij de tien geanalyseerde Noord-Amerikaanse farmaceutische bedrijven. De prestaties op het vlak van milieu, op sociaal vlak en qua goed bestuur zijn uitstekend in vergelijking met het gemiddelde van de sector. Op milieuvlak behaalt het bedrijf zelfs bijna de maximale score. Het introduceerde in het bijzonder programma's voor het meten en reduceren van de uitstoot van broeikasgassen. Meer dan een derde van de energie die het bedrijf gebruikt, is

afkomstig van hernieuwbare bronnen. Het maakt van de multinational een van de grootste gebruikers van hernieuwbare energie in de Verenigde Staten. Waarom is Johnson & Johnson dan verwijderd uit ons beleggingsuniversum? Omdat het bedrijf niet meer voldoet aan de minimumeisen van Triodos Investment Management als het gaat om de naleving van de wetgeving. Verschillende wettelijke inbreuken die in 2010 werden vastgesteld, hebben ertoe geleid dat het bedrijf vanaf juni 2011 nauwge-

zet werd opgevolgd. Enkele weken later bleek dat het bedrijf mogelijk een boete te wachten staat van ruim 1 miljard dollar wegens een inbreuk tegen de False Claims Act. Het ging om zogeheten 'off-label' marketingcampagnes, reclame die buiten de bepalingen van de Food & Drugs Administration valt voor het antipsychoticum Risperdal. Die schending van de Amerikaanse wet, die als bijzonder ernstig wordt gezien, heeft ertoe geleid dat TIM het bedrijf heeft uitgesloten.

NIEUWKOMER : COFINIMMO

Cofinimmo is een Belgische onderneming die vastgoed bezit en beheert, hoofdzakelijk in België (83%), Frankrijk (12%) en Nederland (5%). Klanten kunnen er rekenen op een ruim gamma bijhorende diensten, zoals onderhoud, beveiliging en het beheer van telecomnetwerken. Door de juridische structuur van de onderneming (een vastgoedbevak naar Belgisch recht) is het juridische en fiscale kader voordelig voor Belgische beleggers.

Sinds enkele jaren volgt Cofinimmo een strategie die streeft naar een diversificatie van haar vastgoedvermogen. Hiervoor verkleinde de bevak het aandeel kantoren in portefeuille om het hoofdzakelijk te vervangen door rusthuizen. Dat type investering heeft een meer defensief karakter, met mooie vooruitzichten op lange termijn en meer voorspelbare inkomsten die minder conjunctuurgevoelig zijn. Uit de analyse van Triodos Sustainability Research blijkt dat Cofinimmo al de minimumcriteria

naleeft en het ook op andere domeinen goed doet. De bevak waakt bijvoorbeeld over de professionele ontplooiing van haar medewerkers. Voor haar beleid op dat vlak werd ze in 2006 bekroond met de titel van 'Beste werkgever van het jaar'. Ook de grote tevredenheid van de klanten valt op bij Cofinimmo. Ten slotte besteedt de bevak specifiek aandacht aan het terugdringen van haar ecologische voetafdruk. Daarvoor voerde ze een ambitieuze milieustrategie in en richtte ze intern een 'Green Committee' op.

Triodos Bank

Private Banking

Duurzaam vermogensbeheer

is een dienst van Triodos Bank in samenwerking met Puilaetco Dewaay, portfoliobeheerders.

Duurzaam vermogensbeheer is uitsluitend bedoeld ter informatie.

Bij het opstellen van deze uitgave gaan wij zeer zorgvuldig te werk.

Toch bestaat de mogelijkheid dat bepaalde informatie verouderd is.

De inhoud van dit nummer werd afgewerkt op 15 oktober 2011.

Voor eventuele onjuistheden aangaande wij geen aansprakelijkheid.

Wij horen graag uw mening over *Duurzaam vermogensbeheer*. Als u vragen en/of opmerkingen hebt over de artikelen, dan kunt u uw relatiebeheerder uiteraard bellen.

U kunt ons ook contacteren per post op het volgende adres:

Triodos Bank België
Hoogstraat 139/3
1000 Brussel

T 02 548 28 28
E pieter.vanderick@triodos.be
I www.triodos.be

V.U.: O. Marquet - Hoogstraat 139/3,
1000 Brussel.